

V základních školách vyučuje dějepis nejčastěji jeden nebo dva učitelé. Žádní učitelé dějepisu nejsou v 0,4 % základních škol a 3,6 % středních škol, což je způsobeno zejména tím, že předmět dějepis je integrován do širšího společenskovedního předmětu (např. dle RVP pro obory středního odborného vzdělávání – Společenskovední vzdělávání, Občanský vzdělávací základ apod.).

Ve většině základních a středních škol, v nichž byla provedena prezenční inspekční činnost, zasedají učitelé dějepisu společně s dalšími učiteli společenskovedních předmětů v předmětové komisi. Činnost komise byla téměř ve všech školách hodnocena jako funkční. Komise učitelů dějepisu/společenskovedních předmětů není zřízena v 30,4 % základních škol a v 14,3 % středních škol, nejčastěji z důvodu nízkého počtu učitelů dějepisu/společenskovedních předmětů. V takovém případě jsou učitelé dějepisu/společenskovedních předmětů zpravidla součástí jiných předmětových komisí, např. českého jazyka a literatury.

3.2 Výuka dějepisu z pohledu učitelů

Podobně jako u ředitelů škol, i u učitelů Česká školní inspekce zjišťovala, jaké cíle dějepisného vyučování jsou podle nich více či méně důležité. Cílem výuky by mělo být dosažení očekávaných výstupů v předmětu dějepis, ve kterém žák získává dějepisnou odbornost, a utváření klíčových kompetencí prostřednictvím vhodných vyučovacích metod.

Tabulka č. 2 Cíle dějepisného vyučování – podíl učitelů (v %)

Cíle	Prioritní	Důležité	Méně důležité	Nedůležité
Znát fakta o české a světové historii	20,9	68,9	10,1	0,0
Oddělovat výklad historie od propagandy a mýtů	43,4	52,4	4,1	0,0
Vést žáky k hrdosti na Českou republiku	34,2	55,5	10,3	0,0
Podporovat dovednosti zaměřené na obhajobu vlastního názoru žáků a vedení dialogu pomocí argumentovaných úsudků	44,2	51,7	4,1	0,0
Rozvíjet schopnosti a dovednosti žáků přiměřeně jejich věku pracovat se zdroji historického poznání (s historickými prameny)	30,1	58,2	11,6	0,0
Pochopit instituce a stav současného světa	35,4	55,8	8,2	0,7
Porozumět relativitě hodnocení historických událostí	19,2	66,4	14,4	0,0
Utvářet historické vědomí a historickou kulturu žáků	41,5	54,4	4,1	0,0
Naučit se vyhledávat, zpracovávat a vyhodnocovat informace	49,0	48,3	2,7	0,0

Podle zjištění České školní inspekce patří mezi nejčastější cíle učitelů dějepisu při dějepisném vyučování naučit žáky vyhledávat, zpracovávat a vyhodnocovat informace, podporovat dovednosti zaměřené na obhajobu vlastního názoru žáků a vést dialog pomocí argumentovaných úsudků, oddělovat výklad historie od propagandy a mýtů a utvářet historické vědomí a historickou kulturu žáků.

Z analýz odpovědí učitelů základních a středních škol vyplývá, že učitelé základních škol ve větší míře považují za důležitější cíl vést žáky k hrdosti na Českou republiku, rozvíjet schopnosti a dovednosti žáků přiměřeně jejich věku a pracovat se zdroji historického poznání. Naopak středoškolské učitelé přisuzují větší důležitost porozumění relativitě hodnocení historických událostí a pochopení institucí a stavu současného světa.